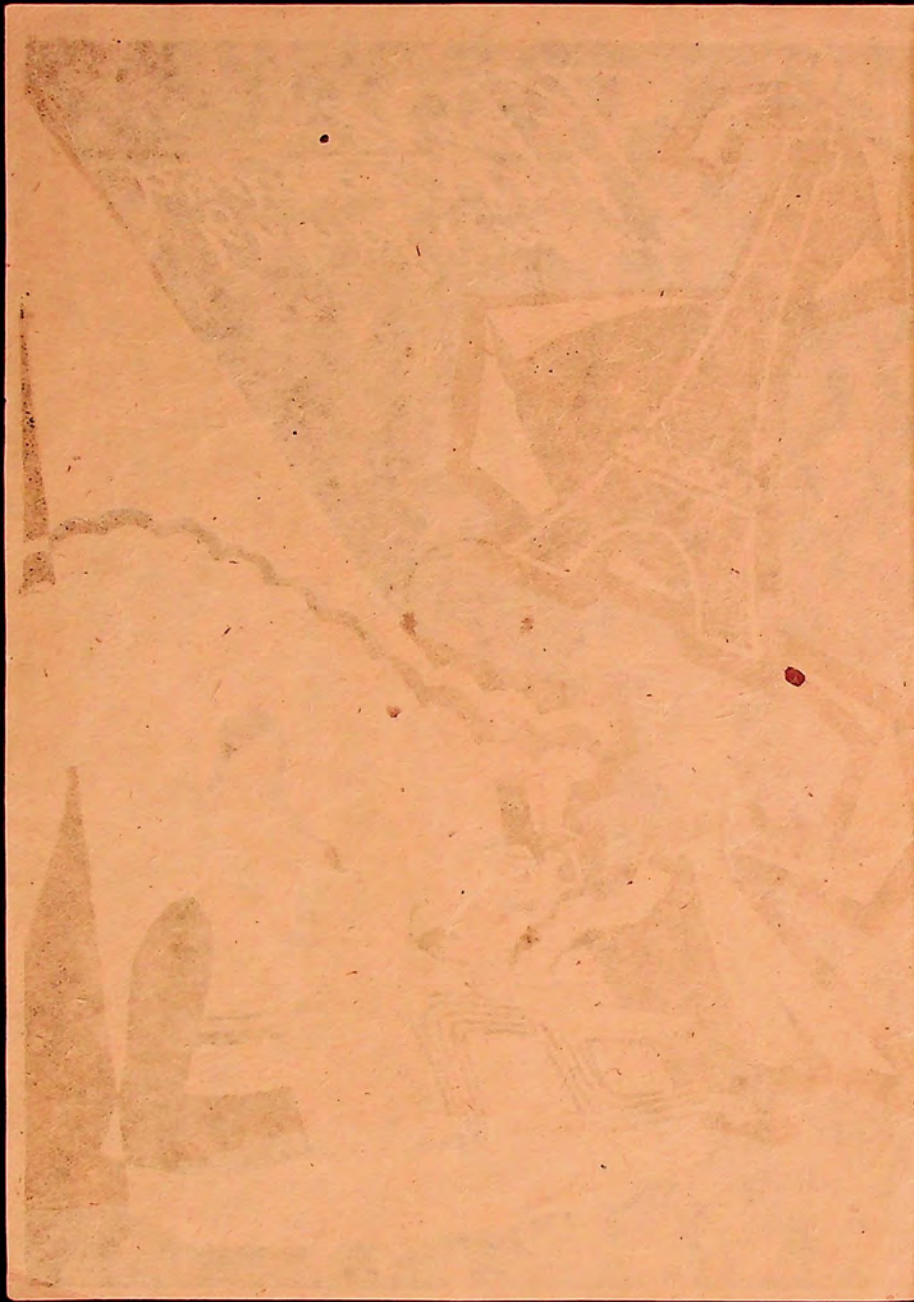

Гриво
разбраћата
цивилизација

И

Регионална библиотека
"Любен Каравелов" - Русе

120000888939

а 10 ноември т. г. се навършиха 130 години от рождението на бележития възрожденец, журналист и театрален деятел Добри Войников.

Авторът на "Криворазбраната цивилизация" е роден в Шумен (Коларовград). Учил е при известните учители от онова време Сава Доброплодни, Иван Богоров, Сава Филаретов, а после продължил образованието си във Френския колеж в Цариград.

Бил е учител в Шумен, Браила, Гюргево.

В Браила Войников редактира вестник „Дунавска зора“ (1867–70), създава театрално дружество (1866), в което участват много български емигранти — между тях и Христо Ботев, — което става основа на бъдещата Войникова театрална група.

Войниковият театър в Браила изиграва огромна роля не само за националното самосъзнание и обединяване на огромната българска емиграция в Румъния, но оказва голямо влияние върху развитието на националния български театър и културното развитие на българския народ. Убеден, че

490279

национален театър може да се създаде само върху основата на национална драматургия, Войников за нуждите на създадения от него театър пише своите пиеси: „Стоян войвода“ (1866), „Райна Княгиня“ (1866), „Покръщение на преславский двор“ (1868), „Велислава“ (1870), „Възцаряването на Крума Страшний“ (1917), „Диманка или вярна пръвнинска любов“ и комедиите „Криворазбраната цивилизация“ (1871), „Поевропейчването на турчина“ (1876) и др.

По време на Руско-турската война Войников посреща руските войски в Гюргево и придружава ген. Столетов из България.

Умира няколко седмици след Освобождението (27. III. 1878).

ВОЙНИКОВ ЗА ТЕАТЪРА

Театърът е помогнал не малко в развитието на народите, когато той е бил не само едно просто забавление и наслаждение на страстите (което напротив, е развратявало народите), а едно общо училище, където народът под едно приятно забавление може действително да намери душевна храна

(Из предговора към „Криворазбраната цивилизация“)

Каква по-добра школа за един народ, освен театро̀то, дето неговите прадеди излизат от гробо̀вете си на една славна сцена, за да му представят на живо техните заминали дела, разговори, намерения, домогвания, слабости и да поучат кое трябва да подражава и кое да избягват? Какво

НАРОДЕН ТЕАТЪР „САВА ОГНЯНОВ“ РУСЕ

НОСИТЕЛ НА ОРДЕНА „ЧЕРВЕНО ЗНАМЕ РАТНИКА“
СЕЗОН 1963—64 ГОД.

КРИВОРАЗБРАНАТА ЦИВИЛИЗАЦИЯ

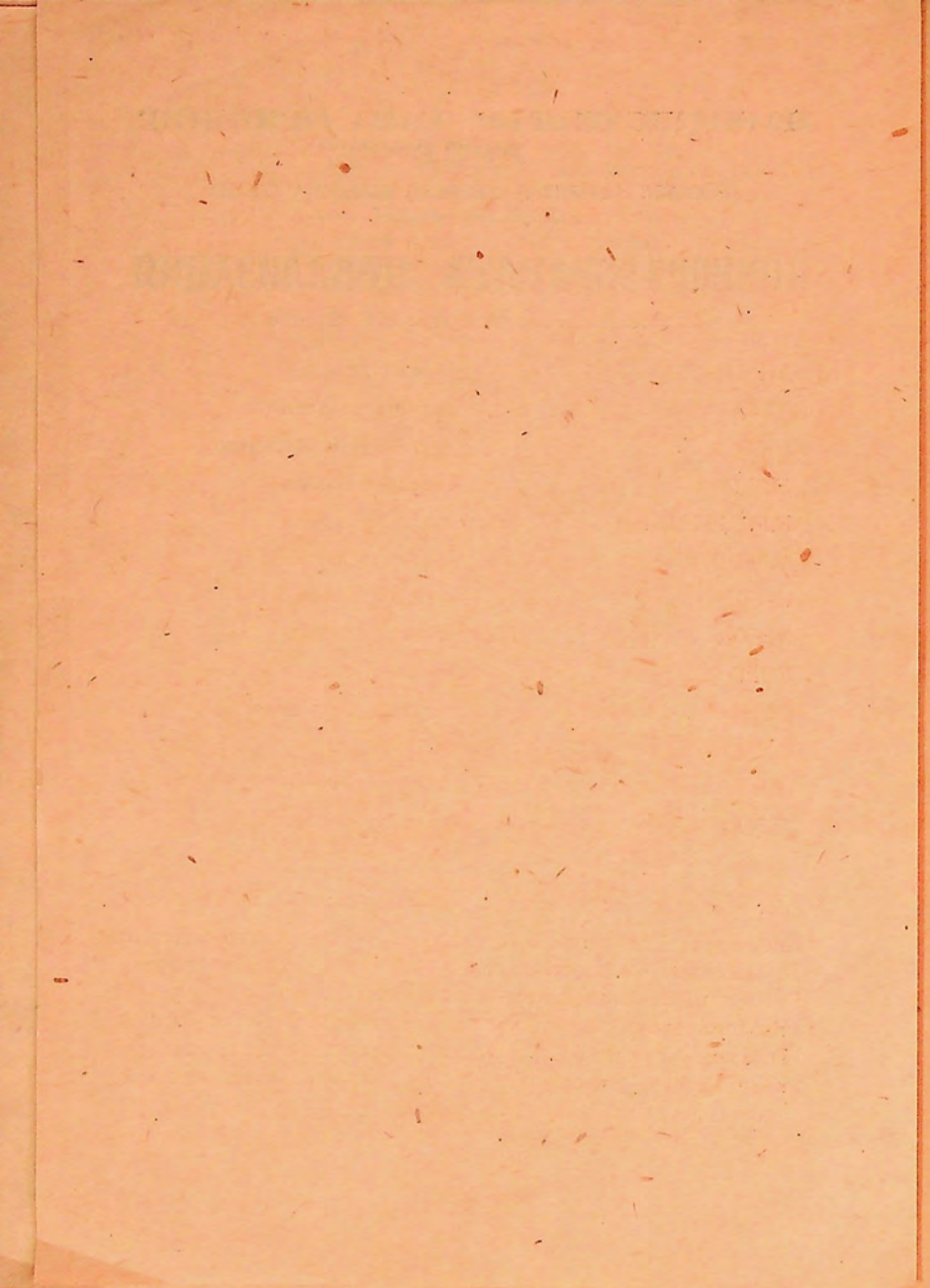
смешна позоришна игра в 8 картини

БАЙ КОСТА	Минчо Николов
ЗЛАТА	Кина Македонска
АНКА	Красимира Казанджиева
ПЕТЪР	Венцеслав Вълчев
МАРГАРИДИ	Николай Лилянов
МАРИЙКА	Майя Томова
РАЙЧО	Божидар Манев
МИТКО	Димитър Малчев
ГЕОРГИ	Стефан Стефанов
ПЕНЧО	Димитър Йорданов
БАБА СТОЙНА	Мила Донева
ДЯДО ТОДОР	Атанас Балбузанов
ПЕТКОВИЦА	Райна Белогушева

Гост-режисьор Коста Цонев

Художник Цанко Войнов

Инспициент Д. Попилиева, суфльор К. Пенева, театър майстор Д. Найденов, зав. пост. част П. Панайотов, худ. осветление Г. Хараламбиев, изпълнител на костюми К. Димитрова и Сл. Николов, ръков. дърв. ателие Д. Банов, ръков. тапиц. ателие Й. Великов, реквизит В. Сапунджиев грим и перуки Ст. Станоев и Здр. Сярова, ръков. на гардероба Ст. Найденова, железар П. Андреев

е по-добро училище за едно общество, освен народното позорище, дето рани примери от човечески живот идат да дадат най-благородни уроци за всекиго, за да узнае какво трябва да желае и върши. С една реч, историческото народно позорище е гърно огледало, дето всеки може да види и научи своята длъжност към отечеството си, към народа си.

(в. „Дунавска зора“, 20. V. 1868 г.)

ЗА „КРИВОРАЗБРАНАТА ЦИВИЛИЗАЦИЯ

... За да пробуди отзивчив стта на нашия зрител комедията има основание още в нерадостното съвпадение на темата на „Криворазбраната цивилизация“ с някои закъснели проявления на бита ни. Думата ни е за съвременната лъжечивилизация, за съвременната „алафранга“, която ... продължава и днес да кълчи духа и стила на живота ни, да прояжда душите на лековерните.

Да, с горест трябва да признаем, че и днес имаме все още свои Маргариди, Анки, Пиеровци и Злати! И с горе т, даже по-горчива от тази на Добри Войников, трябва да се посмеем над тях, защото ако през миналият век нашият народ възрожденец все пак имаше утешението, че разпространението на „тази истинска зараза“ е слабост на първите стъпки на един „възраждающ се народ“, който „подобен на маловръстно дете... вънкашната лъскавина на работите му прави най-силно впечатление“ и той леко може да приеме „отражението вместо самата светлина“, то

днес нашият ръст съвсем ни отнема правото на подобни оправдания.

... Добри Войников е успял да обедини и осмисли своя конкретен жизнен материал, своите съвсем конкретни „за“ и „против“ от позициите на едно от най-стабилните чувства в душите на хората — чувството за род, народност, национална гордост и самосъзнание, че постройката на цялата му творба става съзвучна с една от най-чувствителните страни на нашата психика — патриотизма.

... Когато Войников се смее и пародира лекомислената прехласнатост на своите герои по „европейския тертип“, той повече за отрицателната и забравена българщина; когато Войников щедро ги налага по сцената с дебели български сопци заради духовната им низост и цинично високомерие над националния бит, той се разплаща заради оскърбената народност; когато дава думата на запазилите трезв и високоморален поглед към живота свои герои, той проповядва исторически утвърдените принципи за необходимостта от следване посоките на национално самобитното.

(В. „Лит фронт“ бр. 48, 1958 г. д)

ПО СЛУЧАЙ 130 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО
НА ДОБРИ ВОЙНИКОВ.

